

Wojciech Guzewicz

"Z dziejów parafii pw. NMP Królowej
Polski w Olecku (1987-2008)",
Czesław Dadura, Olecko 2009 :
[recenzja]

Studia Elckie 11, 384-386

2009

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Ks. Czesław Dadura, *Z DZIEJÓW PARAFII PW. NMP KRÓLOWEJ POLSKI W OLECKU (1987-2008)*, Olecko 2009, ss. 128.

Parafia pw. NMP Królowej Polski w Olecku, położona w krainie mazurskiej i diecezji ełckiej, należy do największych na tym terenie, liczy bowiem ok. 10 tys. wiernych i obejmuje zarówno część Olecka, jak i okoliczne miejscowości. Powstała dwadzieścia dwa lata temu (w 1987 r.) z terenów parafii pw. Krzyża Świętego w Olecku. Z racji krótkiej jeszcze perspektywy historycznej nie doczekała się zbyt wielu opracowań czy artykułów¹. Książka ks. Czesława Dadury jest właściwie pierwszą próbą ukazania tej społeczności lokalnej.

Trzeba przyznać, iż ks. Dadura miał nieco ułatwione zadanie. Złożyło się na to kilka przyczyn, m. in. jego pochodzenie (wyrósł z terenów tej parafii) czy obecny status zamieszkania i związana z tym dostępność miejscowych źródeł oraz empiryczna znajomość poruszanej problematyki. Autor nie ograniczył się jednakże li tylko do źródeł miejscowych. Sięgnął w swojej pracy po materiały zgromadzone m. in. w Archiwum Archidiecezji Warmińskiej oraz Archiwum Diecezji Ełckiej, przez co niezmiernie ubogacił pracę i nadał jej charakter źródłowy.

Całość książki podzielona została na cztery części, podejmujące odrębne zagadnienia. W pierwszej Autor omówił sprawę organizacji i rozwoju parafii. Ukazał cały proces formalny tworzenia instytucji, wspólnoty wiernych i kościoła parafialnego, a zwłaszcza komunikację pomiędzy przedstawicielami kurii warmińskiej i duszpasterzami oleckimi a władzami państwowymi. Wydanie zgody na budowę nowej świąty-

---

¹ Istnieje tylko niewiele opracowań nawiązujących bezpośrednio lub pośrednio do omawianej parafii. Wśród nich warto wymienić: R. Grenz, *Der Kreis Treuburg. Ein ostpreussische Heimatbuch*, Lübeck 1970; Z. Chmielewski, *Organizacja parafii i dzieje duszpasterstwa katolickiego w Olecku od jej założenia do 1992 r.*, Warszawa 1998 [mps BWSDE]; W. Guzewicz, *Zarys dziejów parafii Olecka*, „Episteme”, 35(2004), s. 143-176; R. Demby, *Z dziejów ziemi oleckiej*, „Episteme”, 35(2004), s. 9-66; Tenże, *Powiat olecki po II wojnie światowej*, „Episteme”, 35(2004), s. 67-140; J. Sikora, *Z cyklu: Z wizytą w parafii NMP Królowej Polski w Olecku*, „Martyria”, 11(2001), nr 2(117), s. 12-14; T. Hałat, A. Zajdel, *Siostry Nazaretanki w Olecku*, „Martyria”, 11(2001), nr 3(118), s. 7.

ni w Olecku przez władze PRL nastąpiło dopiero na początku lat osiemdziesiątych i od tego momentu datuje się szybki rozwój placówki.

Drugi rozdział obejmuje kwestię duchowych oraz najbliższych ich współpracowników. Autor scharakteryzował tu pokrótce wszystkich duszpasterzy pracujących w parafii, a zwłaszcza jedyne do tej pory proboszcza, ks. Edmunda Łągóda. Obok niego na przestrzeni 21 lat funkcjonowania parafii posługę duszpasterską pełniło 23 wikariuszy. Z parafii wywodzi się 10 księży i diakon (obecnie w Wyższym Seminarium Duchownym). Od 1995 r. w parafii posługują Siostry Nazaretanki. Dalsza część tego rozdziału skupia się na życiorysach katechetów i katechetek oraz służby kościelnej.

„Miejsca kultu” – to następny fragment książki. Autor przedstawił tutaj między innymi, jak wyglądała budowa kościoła parafialnego oraz ośrodków filialnych w Gordejkach Małych, w Jaśkach oraz w Szpitalu Rejonowym w Olecku. Dobrze się stało, iż przy omawianiu tych kwestii nie pominął osób, które znacznie przyczyniły się do powstanie tych dzieł. Upamiętniają je nie tylko nazwiska, ale także liczne zdjęcia.

Ostatni rozdział traktuje o życiu religijnym i sakramentalnym w parafii. Zwraca uwagę zwłaszcza wielość funkcjonujących tu organizacji katolickich, jako że działają w parafii Akcja Katolicka, Parafialny Zespół Caritas, Katolicki Klub Seniora, Franciszkański Zakon Świecików, Neokatechumenat, Odnowa w Duchu Świętym, Ruch Światło-Życie, Żywy Różaniec, Dzieło Nieustającej Pomocy, Rodzina Serca Jezusowego, Apostolat Dobrej Śmierci, Bractwo Szkaplerza Świętego. Pewną słabością i „rozmyciem charyzmatycznym” w tych ruchach i organizacjach kościelnych jest występowanie na listach członków tych samych osób.

Książkę kończy podsumowanie, streszczenie w języku niemieckim, bibliografia oraz aneks zdjęciowy: „Z historii Olecka” i „Z życia parafii”.

Praca ks. Dadury pt.: *Z dziejów parafii pw. NMP Królowej Polski w Olecku (1987-2008)* wydana jest niezwykle estetycznie, na dobrym papierze kredowym, z piękną okładką przedstawiającą kościół parafialny. Na jej kartach można odnaleźć wiele nieznanych szerzej dokumentów czy zdjęć archiwalnych. Zachęca do jej przeczytania także łatwy, jasny język. Niemniej jednak zawiera ona szereg nieścisłości, tak pod względem merytorycznym, jak i formalnym. Przykładowo prawo udzielania ślubu konkordatowego w Polsce przez księży Kościoła

rzymskokatolickiego jest możliwe na podstawie ustawy o stosunku państwa do kościoła katolickiego z 17 maja 1989 oraz konkordatu z 28 lipca 1993, a nie na podstawie aktów prawnych z 1988 r., jak podaje Autor na stronie 94. Skorygować należy także datę wprowadzenia małżeństw konkordatowych w Polsce. Początek ich datuje się bowiem na rok 1998, a nie na rok 1988. W książce brakuje podpisów pod większością zdjęć, spisu treści, dokładnego opisu bibliograficznego; nie ma też formalnej struktury pracy (podziału na rozdziały i podrozdziały).

Mimo zarysowanych nieścisłości książka Ks. Dadury o parafii NMP Królowej Polski w Olecku zasługuje na polecenie jej Czytelnikom. Po pierwsze dlatego, że jest ona przydatnym źródłem do poznania bogatych i pięknych dziejów Pojezierza Mazurskiego, jego kultury, życia społecznego i religijnego. Może więc stanowić doskonale źródło do wykorzystania w edukacji szkolnej. Po drugie dlatego, że ocala od zapomnienia pewne wydarzenia, materiały, osoby, które formowały i nadal kształtują „małą ojczyznę”, jaką jest miasto Olecko, i które poprzez swoją pracę i ofiarność zasłużyły na to, by znaleźć się w panteonie ludzi zasłużonych. Wreszcie pozycja ta uczy szacunku do swojego skrawka ziemi, jego przeszłości i tradycji, co jest dziś warunkiem sine qua non w kształtowaniu szacunku do innych narodów i religii, ich tradycji i historii. Autorowi pracy należy się więc podziękowanie za włożony trud.

Ks. Wojciech Guzewicz